

การทดสอบรูปแบบระบบการปลูกพืชตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเป็นพืชหลัก

Testing Pattern Cropping System According to Sufficiency Economy in Cassava Cropping Area

อนุชา เหลาเคน^{1/} นิพนธ์ ภาชนะวรรณ^{1/} บุญชู สมสา^{1/}
มะลิวรรณ^{1/} ทบศักดิ์^{1/} พนิดา อ่อนสา^{1/}
กฤษฎา สาทองขาว^{1/} จักรพรรดิ วุ่นสีแซง^{1/}

บทคัดย่อ

การทดสอบรูปแบบระบบการปลูกพืชตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเป็นพืชหลักจังหวัดมหาสารคาม ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 ถึง เดือนกันยายน 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเกษตรกรต้นแบบที่มีระบบการผลิตเป็นไปตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับภูมิสังคมรวมทั้งวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตพืชในแต่ละสภาพพื้นที่ เพื่อเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ จากผลการดำเนินงานได้เกษตรกรต้นแบบ 1 ราย คือนางสมจิตร รัตน์รองได้อยู่ที่ ต.นาโพธิ์ อ.กุฉีกรัง จ.มหาสารคาม ได้ใช้แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีการผลิตพืช ได้แก่ เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง อ้อย ได้แก่ พันธุ์ระยอง 7 ระยอง 9 อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3 และพันธุ์สุพรรณบุรี 50 ร่วมกับการจัดการตามแนวทางการปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม โดยการปรับเปลี่ยนชนิด และพันธุ์พืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ยิ่งขึ้น ส่วนมันสำปะหลังเกษตรกรได้นำหมักชีวภาพจากเศษเหลือจากวัตถุดิบทำขนมนำไปแช่และหมักก่อนพันธุ์มันสำปะหลังก่อนนำไปปลูกพบว่าออกได้เร็วกว่าไม่แช่ 14-20 วัน นางสมจิตร รัตน์รองได้ กลายเป็นเกษตรกรที่มีหัวใจพอเพียง คือความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ภายใต้งานใจความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ทำการเกษตรโดยผลิตพืชไร่เป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมันสำปะหลัง ก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรกรได้ผลผลิตเฉลี่ย 1.8 ตันต่อไร่ รายได้สุทธิ 2,177 บาทต่อไร่ และหลังเข้าร่วมโครงการได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 6.25 ตันต่อไร่ รายได้สุทธิ 6,330 บาทต่อไร่ อ้อยก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรกรได้ผลผลิตเฉลี่ย 6.4 ตันต่อไร่ รายได้สุทธิ 1,853 บาทต่อไร่ และหลังเข้าร่วมโครงการได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 12 ตันต่อไร่ รายได้สุทธิ 3,749 บาทต่อไร่ เมื่อปรับเปลี่ยนระบบเกษตรกร

^{1/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม

ได้รับผลตอบแทนต่อการลงทุนรวม (Benefit Cost Ratio : BCR) ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ เท่ากับ 1.17 หลังเข้าร่วมโครงการเท่ากับ 1.72 นอกจากนี้ นางสมจิตร รัตนรงค์ ได้ ยังได้รวมกลุ่มจัดทำขบวนการที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สร้างรายได้ให้กลุ่มสมาชิกเป็นเงินกว่า 60,000-70,000 บาทต่อปี